

బంకం ప్రిన్సిపల్స్

(అనుభవక ఉపాధికి సిద్ధం చేయడం)

కొంతకాలం అంద్ర సంఘం వారి సూపర్వైజర్ తిరిగిస్తూంటే బంకం ప్రిన్సిపల్స్ ఒక వ్యాసం కనపడింది. బంకం అంటే వ్యాట్ సార్ అని మా ఎన్ సైక్లోపీడియా గార్నడిగాను. ఎందుకంటే ప్రతి ఆడదానికి మొగుడే అట్లానూ. మొగుడే ఎన్ సైక్లోపీడియా, అతగాడే డిప్యూటీ ఆ మహాపురుషుడే విజ్ఞాన సర్వస్వమూ అనాలి గనుక. మొగుడ్ని కాకుండా మరొకరై వరినై నా విజ్ఞాన కోశమని భావించి డవుట్లు అడిగితే మెడట్టుకు వీధిలోకి గెంజేస్తారు, చీ-ఘో....కులటా అంటూ, పాతివ్రత్యం రూల్స్ నీ పాటించినా అజ్ఞానానికి తలవంచుగుని మా బ్రహ్మదేవుడ్ని మళ్ళీ ప్రశ్నించాను బంకం అంటే ఏవిటనీ.

బంకం అంటే నాన్నెన్నుట. మరైతే నానెన్నోకి రూల్స్ ఏవిటండీ అన్నాను. కాదేమొద్దూ అదో ప్రిన్సిపల్స్ గా సూత్రం అన్నారు. అదేదో ఆ బంకం సూత్రం మంటే ఏవిటో తెలుసుకోవాలని చెడ్డ తహ తహగా వుండండి అంటే వుంటుండుంటుంది. తగ్గవే భామా అన్నారు మొహం చిట్లించి, మొహం చిట్లించినపుడు మొగాళ్ళు (మనలా) బావుండరు.

మనం మంగళ సూత్రాల తాలాకు సూత్రాలు పెరిగిపోయినపుడు కొత్త తాడు పేనుకుంటామా లేదా? ఆల్ రైటు. అలాగే పాత సూత్రాలు

వనిచేయనపుడు సాంప్రదాయాన్ని ప్రక్కకు నెట్టికొత్త సూత్రాలను వెతుక్కుని ఆశ్రయించాలిట. మనం లేడీస్కూల-మనది షుట్టి ఐర్ర కదా సహజంగా- అందుకని పుళ్ళే అడిగాను, ఐర్ర తక్కువ వాళ్ళం కదా అడిగితే తపేం వుందని,

స్టాటిస్టిక్స్ అంటే తెల్సా నుందరీ అన్నారు. చెప్పండి ఒకటి తెలిసి చచ్చింది గనుకనా అన్నాను. మన డిస్కో ఎన్ని కాకులున్నాయి చెప్పు-నాకు తెలిద్దాం, చచ్చినంతోట్టు సరప్పతోడన్నాను. ఈ చేటలో వున్న బియ్యపు గింజిల్ని లెక్కపెట్టగలవా అన్నారు. చాల్లెండి యిదా సరసం అన్నాను. సరసం కాదు యిదే స్టాటిస్టిక్స్ అంటారు. ఈ కాకుల్లెక్కలన్నీ శుద్ధ దండగ ప్రాణం మీదకొస్తే యివేమీ వని చేయవు అనే సూత్రమే బంకం ప్రిన్సిపుల్ అంటారు. ఎచుర్జన్సీలో పనికొని సూత్రాలన్నీ ప్రక్కన పెట్టమన్నారు. ఇంకా తెలిసి చావలేదండీ యి బంకం సూత్రమేవీటో.... వరస చూస్తే మీ ఐర్రకే అది ఎక్కినట్లు కనపడడం లేదన్నాను. చెంగు చాటు చేసుకుని నవ్వుతూ. ఇష్టాహీ అని మొగం మీద మొగం మొగం పెట్టిమనం ఆడాళ్ళం నవ్వు కూడదు. వెనుకటిరోజుల్లో అయితే పళ్ళురాల గొడ్డారు. ఈ కొంగుచాటు చేసుకుని నవ్వుడం—అదో తరహా. బ్యూటీకి

బ్యూటీ. దెబ్బకి దెబ్బ మనం కొంచెం పక్కకు తిరిగి నవ్వితే భర్తలు అయినయి పోతారు. కొందరు కుళ్ళి కుళ్ళి లోపల్లోపల ఎడ్చుకుంటారు. మీరు రిక్తాలో కూర్చున్నప్పుడు మీ వారిని కొంచెం గిల్లండి పుటిక్కున చలిచీమలా - అబ్బ ఏదో కుడుతోందో అని ఆ మహాకాయుడు లేస్తాడు. అప్పుడు మీరు చక్కగా సర్దుకుని కూర్చుకుని నాకేమీ కుట్టలేదే అని ఆశ్చర్యాన్నభినయించండి. దట్టాల్ - మిమ్మల్ని మీరు గిల్లకోరు కదా - అది అసాధారణ పరిస్థితి గనుక రోజూ యింట్లో గిల్లని గిరిజాకుమారి భర్తను రిక్తాలో గిల్లి సర్దుకు కూర్చోటం బంకం ప్రిన్సిపుల్ కింద వస్తుందా రాదా అని ఆలోచిస్తున్నాను.

సాధారణంగా పార్టీ నిలబెట్టిన అభ్యర్థికి ఆ పార్టీ మెంబర్లు ఓట్లు వేస్తారు. పార్టీ నిలబెట్టిన వ్యక్తిని కాదని గిరిగారికి అందరూ ఓట్లువేస్తారా లేదా అంతరాత్మ చెప్పినట్లువిని, ఇలా అంతరాత్మ చెప్పినట్లు వినడం బంకం ప్రిన్సిపులే సాధారణంగా పనిచేసే సూత్రం ఎమర్జెన్సీలో పనికి రాదని కదా శాస్త్రకారుడి వాక్కు.

మీ వద్దనొక తాళంచెవుల గుత్తి వుంది. ఒక డ్రాయరు సొరుగు తెరవాలి, ఏ తాళం చెవితో అది తెరుచుకుంటుందో మీకు తెలియదు. ఆ తాళం చెవుల గుత్తిలో మాటవరసకు ఎనిమిది తాళం చెవులన్నాయను కుందాము. ఒకటి రెండు మూడు నాలుగు తాళంచెవుల నువయోగిస్తే నూటికి యాభైవంతులు సొరుగును తెరిచే అవకాశం వుందని పాత సాటి స్టిక్కు ప్రకారం ఊహించవచ్చు. ఇలా ఓపిగ్గా తాళంచెవి తరవాత తాళం చెవి ప్రయోగిస్తే ఎప్పటికో ఓ అప్పటికి సొరుగును తెరవటం సాధ్యమవుతుంది.

కానీ మీరు చాలా అర్జంటు పనిలో వున్నారు. ఒక పేరంటాని తెళ్ళాలి. బీరువాతాళం చెవులు మీవారి కోటుజేబులో వుండిపోయాయి. ఫోన్ చేస్తే మీ వారు ఆఫీసుబోయిచేత తాళం చెవులు పంపించారు. అవి బీరువా తాళంచెవులవునో కాదో మీకుతెలీదు. ఇంతలో మీ పెద్దపిల్ల జడ

వేయమం టూ వస్తుంది, చంటిపిల్ల కేక్కంటుంది. లాండరీనుంచి వుతికిన బట్టలొచ్చాయి. పక్కింటి పిన్నిగారువచ్చి అయిదు రూపాయలుంటే యిమ్మని చేబదులడిగింది. ఇంతలో మీ తమ్ముడు రాకరాక “అక్కా” అంటూ అప్పుడే వచ్చాడు రిజైలోదిగి, బీరువా తెరవాలి. బీరువాతో చాలా పనివుంది. ఈ గుత్తి లోకూడా ఎనిమిది తాళం చెవితో తెరుచు కుంటుంది బీరువా తలుపు. ఎనిమిదో తాళంచెవి వుపయోగిస్తే 50 వంతులు బీరువా తెరుచుకోవచ్చు. తప్పితే మిగతా ఏడు ఆరు తాళంచెవుల వలన 25 శాతం తేరిచే అవకాశంవుంది. మొట్టమొదటి తాళంచెవి వలన ఎన్నడూ బీరువా తలుపు తెరవటం సాధ్యంకాదు. దీనిని స్టాటిస్టిక్సులో బంకం సూత్రం అంటారు.

మాట వరుసకి మీరు రుబ్బురోలు మారుస్తుండగా అది దొర్లి మీ ఎడమ బొటనవేలు చితికిందనుకోండి. మీరు ఆమ్మోవ్ నాయనోవ్ అంటూ రష్యన్ పద్ధతిలో కాసేపువీడ్చి తరువాత కుంటు కుంటూ యింట్లోఎలాగూ తిరక్క తప్పదు కదా! అప్పుడు మీపిల్ల లో, మీ పొరుగువారి పిల్లలో మీ వారో ఎవరో ఒకరు అస్తమానూ మీ ఎడమకాలి బొటన వ్రేలిమీద తొక్కిమీకు ప్రాణం జిల్లార్చుకుపోయే బాధ కలిగిస్తారు. మీరు మామూలుగా వున్నప్పుడు మీకాలిమీద ఎవరూ అడుగేయరు. వేసినా ఏ కాలిమీద వేస్తారనేది సమస్యకాదు. ఎప్పుడైతే మీ బొటనవ్రేలు చితికిందో అప్పటి నుంచి “తలిగిన వ్రేలుకే తగుల్తుంది.” అన్నట్లు మీ ఎడమకాలి బొటన వ్రేలు డేంజర్లో పడిపోతుంది. గడపలు గుమ్మాలు చిన్నచిన్న రాళ్ళు అన్ని దానికే తగుల్తాయి. కుడి బొటన వ్రేలికంటే పచ్చడయిన ఎడమ బొటనవ్రేలు ప్రమాదాల్ని యిట్టే ఆకర్షిస్తుంది. అంటే పాత స్టాటిస్టిక్స్ అనగా ప్రమాదం రెండు బొటనవ్రేళ్ళకీ సమానమనే సూత్రంపనిచేయదు. తలిగిన వ్రేలుకే తగలటం అనేది బంకం సూత్రమని పాదక్స్ తెలుసుకోవాలి.

మానవ నైజం ప్రవర్తన అసాధారణమైన పరిస్థితుల్లో మారిపోతుంది. దీనిమీద ఎవరైనా నవల వ్రాయచ్చు.

‘సంభవామి యుగే యుగే’ అని వుందనుకోండి. ధర్మ సంస్థాపనా ర్థాయ అనేది మనం కలిపి చదువుకోవాలి. అంటే ఆధర్మం, దుర్మార్గం, విజృంభించి మంచికి హాని కలుగుతున్నపుడు నేనువచ్చి కలగ చేసుకుంటాను అని భగవానుడు చెప్పాడని గీత అంటున్నది. సరే అలాక్కానివ్వండి అంటే సాధారణ పరిస్థితుల్లో భగవంతుడు కలగ చేసుకోడనే కదా తాత్పర్యం. ఈ బంకం ప్రిన్సిపుల్స్ కారమే దేవుడుగాని దేవుని కుమారుడుకాని మనల నుద్దరించడం కోసం రావటం జరుగుతుంది. ఈలోగా రోజూ పెంకాయలు కొట్టినా, తప్పెట్లూ, తాళాలూ మ్రోగించినా, హరికథలెప్పినా, నోములూ, వ్రతాలూ, పూజలూ, పురస్కారాలూ చేసినా దేవుడు వినిపించుకోడు. అతడు బంకం ప్రిన్సిపుల్స్ కారం వస్తాడు కాని భక్తుల మొర వినిమాత్రంరాడు.

బంకం ప్రిన్సిపుల్స్ నింపులాతి నింపులుగా మనవి చేస్తాను. లేడీ స్టారా, సిస్టరీ మణులారా, చెవి యొగ్గి వినండి.

మీరు రోజూ వంటచేస్తారు, అప్పుడప్పుడు కోపం వస్తే వంటా గింటా, జంతానై అంటారు. అది బంకం ప్రిన్సిపులే—రోజూ మీ వారు మీమల్ని ముద్దు చేస్తారు. అప్పుడప్పుడు అట్టు తిరగేస్తూ వుంటారు. అది బంకం ప్రిన్సిపులే—

పక్కంటి మీనాక్షమ్మతో మీరు చాలా స్నేహంగా వుంటారా? ఆవిడ తమ్ముడొకడు మినీకీచకుడు మీకేసి నైరంధ్రుని చూసినట్లు చూస్తూంటాడనుకోండి అప్పుడు మీరు పక్కంటి మీనాక్షమ్మతో కత్తి యుద్ధం ప్రారంభిస్తారు. వుత్తి పుణ్యానికి ఇదీ బంకం ప్రిన్సిపులే.

మీ గృహ రాక్షసుడిని పెందరాళ్లే రమ్మని పిక్చర్ ప్రోగ్రాం వేస్తారు. అతగాడికి ఆ సాయంత్రమే ఆఫీసులో పై అధికారి నుంచి సహస్ర ఘట్టాభిషేకం జరిగి కుంమ్ కంమ్ మనకుండా పీకల మీద కత్తి

లాటి వనలో మునిగిపోయి మీ ప్రోగ్రాం మాట మర్చిపోతాడు. సాధారణ పరిస్థితుల్లో అతను మీ ముద్దు తప్పక చెల్లిస్తాడు. ఇటువంటప్పుడు డామిట్, రాస్కేల్, గూస్ అంటాడు. ఇక్కడ బంకం ప్రిన్సిపుల్ వర్తిస్తుందన్న మాట.

మీ అమ్మగారు ఆవకాయ జాడీలు, మామిడి వళ్ళ బుట్ట, అప్పడాలు, ఒడియాల్తో వస్తూన్నదని ఉత్తరం రాగానే మీవారిని స్టేషను కెళ్ళమని మీరు ముద్దుగా బ్రతిమాలి మర్చిపోవద్దని సాయంత్రం సర్కార్ ఎక్స్ ప్రెస్ కి వెళ్ళి తీరాలని ఎమర్జెన్సీ డిక్లీరు చేస్తారు.

మీవారు పెద్ద స్టేషనుకి బయలుదేరాలని అనుకుంటూ వుండగా—
వారికి, అక్కడ ఆఫీసులో....

—ఒక అర్జెంటు ఉత్తరం మీద చర్య తక్షణం తీసుకోవలసి రావచ్చు.

....పై అధికారి మీ వారిని మాట్లాడటానికి పిలవవచ్చు.

—ట్రంక్ కాల్ రావచ్చు.

మీ కొకవేళ కారుంటే కారు డ్రైవరు కాల కృత్యాలు తీర్చుకోడానికి వెళ్ళి వుండచ్చు.

—అసలు కారులో పెట్రోలు తగ్గిపోయి వుండవచ్చు. తీరా పెద్ద స్టేషనుకు మీవారు బయల్దేరారనుకోండి. అప్పుడు కూడా—

కారుగాని, రిక్షగాని, స్కూటర్ గాని చెడిపోవచ్చు. రిక్ష టైర్లు పంచరు పడవచ్చు. చైను తెగిపోవచ్చు.

—లేదా మీవారు రోడ్డు ప్రమాదంలో యిరుక్కుపోయి వుండవచ్చు.

దారిలో పెద్ద అమ్మవారి వూరేగిభవు వెనక్కాల మీవారి వాహనం చిక్కుకొనిపోయి వుండవచ్చు.

—ట్రాఫిక్ జాం రావచ్చు.

తరువాత మీవారు ఐదు పది నిమిషాలు ఆలస్యంగా పెద్ద స్టేషనకు వచ్చారనుకోండి. అప్పుడు.—

—అంత క్రితమే రైలు వచ్చి పావుగంట దాటి వుండవచ్చు.

—లేదా మీవారు వెళ్ళగనే రైలు రావచ్చు.

—లేదా రైలు పావుగంట అరగంట లేటుగా రావచ్చు.

(ఒకవేళ మీరు సరిగా చూడకపోతే ఉత్తరం ఆ రైలు మర్నాడు రావలసినది కావచ్చు.) దీన్ని బంకం ప్రిన్సిపులు ప్రకారం పరిశీలిస్తే అసాధారణ పరిస్థితుల్లో సాధారణ సూత్రాలు పని చేయవని తెలుస్తుంది. బంకం సూత్రం మీద పరిశోధన చేసి రైటర్స్ బంకం కథలూ, బంకం నవలలూ, సినిమా వారు బంకం సినిమాలు తీయవచ్చు.

(కలకత్తా ఆంధ్ర సంఘంవారి 1970 సూపర్ వీక్ లోని శ్రీషారు యస్. రంగ్నేకర్ వ్యాసం చదివి వ్రాసింది.)